

การใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)
เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
Using Active Learning Activities Management to Promote English Communication
Skills in English Teaching Literature for English Training Teachers

ธนาพันธุ์ ณ เชียงใหม่¹

Thanapun Na Chiangmai¹

Received: July 1,2024 Revised: November 29,2024 Accepted: December 3,2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน ปฏิบัติการสอน ณ สถานศึกษาจังหวัดลำพูนและจังหวัดลำปาง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และแบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test for dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคะแนนสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 29.70, S.D. = 5.17) และหลังเรียน ($\bar{X}$ = 52.20, S.D. = 2.74) แม้ว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนในภาพรวมร้อยละ 49.50 อยู่ในค่าระดับคะแนนตก แต่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนในภาพรวมร้อยละ 87 อยู่ในค่าระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนของค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีผลสัมฤทธิ์ของค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 22.50

2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากิจกรรมการที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.48) และกิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.52) ในขณะที่กิจกรรมที่จัดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการบรรยายสรุปวรรณกรรมผ่านการนำเสนองาน ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.71) และกิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบ ภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.52)

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹ Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: thanapun29@glpru.ac.th

คำสำคัญ: กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก, ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ, วรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop communication skills in the field of literature for teaching English through the use of active learning activities, and 2) to study the students' satisfaction with the use of active learning activities. The sample group, selected purposively, consisted of 10 fourth-year student teachers majoring in English, who were conducting teaching in schools located in Lamphun and Lampang provinces. The research instruments were pre- and post-tests on learning achievement using the active learning activities model, and a satisfaction questionnaire. The data were analyzed using descriptive statistics, including mean, percentage, standard deviation, and dependent t-test.

The research findings were:

1) The learning achievement of communication skills in literature for teaching English among the student teachers improved. The average pre-test score was $\bar{X} = 29.70$, S.D. = 5.17), and the average post-test score was ($\bar{X} = 52.20$, S.D. = 2.74). Although the overall pre-test achievement score of 49.50% was at the failing level, the overall post-test achievement score of 87% was at the good level. The post-test was significantly higher than the pre-test at the .01 significance level, with an increase in the average score of 22.50.

2) The overall satisfaction of students with the active learning activities was at a high level, with an average score of ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.63). When considering specific activities, the highest satisfaction was found in the puppet theater activity ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) and the activities of storytelling, short story reading, and poetry reading voice ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.52). Meanwhile, other activities at a high satisfaction level included summarizing literature through presentations ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.71) and English poster Q&A activities ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52)

Keywords: Active Learning Activities, English communication skills, Literary Works for English Teaching

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในระดับโลกระหว่างประชากรในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นเพียงภาษาที่สองรองจากภาษาประจำชาติแต่ละเชื้อชาติตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้น ๆ แต่ยังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารระดับนานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นั้น สรุปตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง ไว้ว่ากลุ่มสาระการ

เรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสดงความรู้สึก ดีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเรียนการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษในยุคไทยแลนด์ 4.0 จัดเป็นโมเดลหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมุ่งมั่นให้เป็นประเทศที่ประชากรมีรายได้สูง ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและแข่งขันได้ การทำให้สังคมและเศรษฐกิจเข้มแข็งในทุกด้าน การจัดการเรียนการสอนด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษนั้น ถือว่าเป็นการสร้างสมรรถนะให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้จริง มุ่งพัฒนาให้มีความรู้หลักภาษาควบคู่กับบริบทต่าง ๆ ของโลกในยุค Globalization ก่อให้เกิดInternationalization โดยมีเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศเป็นสื่อตัวนำสำคัญ มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลควบคู่กับการใช้ภาษาถิ่น สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิจิตร ศรีสอาน, 2561)

ความสำคัญในการการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT)) สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ ในการเปรียบเทียบการจัดอันดับดัชนีความสามารถด้านภาษาอังกฤษของประชากรทั้งหมดจาก 111 ประเทศ สถาบันการสอนภาษาอังกฤษระดับโลก Education First (EF) ได้รายงานผลสำรวจการจัดอันดับการใช้ภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 2022 พบว่าประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศ ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษต่ำมากในอันดับที่ 97 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้ว่าประเทศไทยจะมีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) มาอย่างยาวนาน แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้นักศึกษาไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว (The EF English Proficiency Index (EF EPI, 2023) ดังนั้น ครูผู้สอนควรเข้าใจแนวทางและเทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT)) เป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียนจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจจดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ ดังที่ Littlewood (1983) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแค่ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ ในชีวิตจริงผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสารซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย หรือกล่าวได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำไปสู่การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สอดคล้องกับ ปรียาภา วังมณี (2565) ได้วิจัยเรื่อง ความตระหนักในคุณค่าและทัศนคติในการเรียนวรรณกรรมภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตรนานาชาติ) พบว่า นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่างานวรรณกรรมภาษาอังกฤษ อันดับแรกคุณค่าทางการศึกษาภาษาอังกฤษ อันดับรองคือคุณค่าทางเนื้อหา อันดับต่อมาคุณค่าทางวรรณศิลป์ คุณค่าทางสังคม และอันดับสุดท้ายคือคุณค่าการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนในด้านทัศนคตินั้น นักศึกษามีความคิดในเชิงบวก จากเดิมร้อยละ 59.92 เป็นร้อยละ 66.29 หรือกล่าวได้ว่า การตระหนักถึงคุณค่าวรรณกรรม และการมีความคิดเชิงบวกจะทำให้เกิดการพัฒนาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ดังเช่นงานวิจัยเรื่อง ทัศนคติต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณในการเรียนวรรณคดีของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับมหาวิทยาลัยของ วาติตพันธ์ มาตมุล และ สุกัญญา เกาะวิวัฒนากุล (2561) กล่าวว่า ผลของการศึกษามีแนวโน้มให้เห็นถึงประโยชน์หรือคุณค่าของการเรียนวรรณคดี ในการช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณ นำไปสู่การพัฒนาการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

ของผู้สอนให้สอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างบุคคลากรที่มีทักษะการคิด วิจารณ์ญาณได้ต่อไป ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณ คือ ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด กล่าวคือ วิธีการสอนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิง วิจารณ์ญาณ ผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่า วิธีการสอนโดยให้แสดงบทบาทสมมติ (Role play) ช่วยให้ผู้เรียน พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.63 และ SD = 0.96) รองลงมาคือ วิธีการสอนโดย ใ้การนำเสนองาน(Presentation) ($\bar{X}$ = 3.53 และ SD = 0.83) สำหรับวิธีการสอนที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture) ($\bar{X}$ = 3.33 และ SD = 0.94) นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสามารถ นำไปใช้ออกแบบแผนการสอนและสร้างสื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการมีความคิดเชิงวิจารณ์ญาณให้แก่ ผู้เรียน อาทิ จัดกิจกรรมให้มีการแสดงบทบาทสมมติและการอภิปรายในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนมุมมองกับผู้อื่น รวมทั้งมอบหมายให้มีการเขียนงาน สร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งฝึกการวิเคราะห์ ตัวละคร ไป จนถึงการต่อยอดความคิดในการสร้างโครงเรื่อง แก่นเรื่อง หรือประเด็นใหม่ ๆ ได้

แนวคิดและเทคนิคในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มาจากการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ลง มือปฏิบัติเป็นแนวคิด “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ “Learning By Doing” Dewey (1963) กล่าวว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัตินั้นเป็นการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนหรือ ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้ ใ้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน จากแนวคิดดังกล่าว จึงเกิด รูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มี การเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติจริง นอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้แล้ว ยังสามารถพัฒนา ทักษะของผู้เรียนได้ในเวลาเดียวกัน โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริงนี้ ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ในการแสวงหาความรู้ร่วมกัน และ นำความรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ พร้อมสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ในยุคแห่งศตวรรษที่ 21 ภายใต้โมเดล Thailand 4.0 แบบลงมือ ปฏิบัติมีหลายเทคนิคแต่ไม่ได้มีการปฏิบัติจริงได้มากเท่าที่ควร รูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติปฏิบัติ (Active Learning) มีเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย โดยมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้นำคุณลักษณะหรือ จุดเด่นของการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติไปปรับใช้ในการสอนอย่างมากมาย เช่น ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้นำวิธีการสอนแบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) โดยใช้ Project-based Learning (PBL) แบบ TLC2 (Teaching Communication Skills, Language Use and Collaboration) ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการสอนที่จัดว่าเป็นการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ รูปแบบหนึ่งไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนได้กล่าวว่า การสอนแบบ PBL นี้ ทำให้การเรียนการสอนมี อรรถรส การเรียนมีสีสัน และมีความหลากหลาย ทั้งผู้เรียนและผู้สอนก็มีความสุขมากกว่าการเรียนแบบ การบรรยาย ที่เน้นในเรื่องของทฤษฎีแต่ไม่ได้มีการปฏิบัติจริงได้มากเท่าที่ควร ทำให้ขาดทักษะจากการนำ ความรู้ที่ได้มาฝึกปฏิบัติจริง นอกจากนี้แล้วยังมีรูปแบบการสอนแบบลงมือปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมโครงงาน ที่ครูสามารถเลือกใ้ให้ผู้เรียนปฏิบัติในการศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Study) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละ บุคคลมีความสามารถ และความสนใจในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัญ ชลี วาสนสมสิทธิ์ (2543) เรื่อง การศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Style) ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศ กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 318 คน จากการวิจัยด้าน เจตคติพบว่า ค่าเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีความสนใจในสไตล์ที่เป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มคิดเป็น 17.83 ในขณะที่ ผู้เรียนที่มีความสนใจในสไตล์การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.83 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมี

ความสนใจสไตล์ในการเรียนรู้แบบกลุ่มมากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งยังมีข้อสังเกตที่น่าสนใจจากการวิจัยนี้ เมื่อพิจารณาจากคะแนนของผู้เรียน พบว่า หากแบ่งผู้เรียนที่มีผลในการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก กลุ่ม A-B กับผู้เรียนที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กลุ่ม C-D กลุ่ม A-B มีเจตคติที่มีต่อการเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 16.14 ในขณะที่ กลุ่ม C-D มีเจตคติที่มีต่อการเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย 14.17 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนในเกณฑ์ปานกลางมีความสนใจสไตล์ในการเรียนรู้แบบกลุ่มมากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งยังสอดคล้องกับ ชันธชัย อภิเกียรติ และ ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว (2559) กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) เพราะถือว่าเป็นแผนการศึกษาของชาติที่มุ่งจัดการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนเป็นเกณฑ์บ้าง โดยคำนึงถึงความหมาย สไตล์ในการเรียนรู้ คือการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันที่ Reid (1987) กล่าวว่า การเรียนตามลำพัง (Individual Learning Style) หมายถึงผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียน เกิดความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาเรียนรู้สิ่งใหม่ และเข้าใจข้อเท็จจริงต่างๆ มากขึ้น

ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก ผู้วิจัยเป็นผู้สอนรายวิชาการสอนวรรณกรรมด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะนำรูปแบบเน้นการลงมือปฏิบัติหรือเรียกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษทำให้นักศึกษาได้เกิดความตระหนักในคุณค่าและทัศนคติในการเรียนวรรณกรรมภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จากความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังสอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่จะนำความรู้แนวทางเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกไปใช้สอนตามสถานศึกษา โดยผู้สอนลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้มากกว่าที่ผู้สอนถ่ายทอดให้ สามารถลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดมากกว่าแค่การจดบันทึกในชั้นเรียน นอกจากนี้แล้ว ปรีณา แยมใส (2565) ดำเนินการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Learning) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งมีหลายปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนหลายคนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร หรือทำงานได้จริง โดยปัญหาหลักที่พบได้แก่ (1) ไม่รู้จักคำศัพท์สำหรับการใช้งานจริง (2) ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง (3) ขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงได้นำวิธีการสอนแบบ Active Learning มาปรับใช้กับการเรียนการสอนในสถาบันกวดวิชา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น สามารถจดจำคำศัพท์ เข้าใจความหมายและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง รวมถึงมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้ จึงเห็นได้ว่าการเรียนการสอนแบบ Active Learning จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้นและเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนได้มากกว่าการเรียนการสอนแบบ Passive Learning (การเรียนรู้แบบท่องจำ) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกนั้น ผู้สอนเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือการนำเสนอการสอนอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ เพลง หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความทรงจำในความรู้ที่ได้นั้นระยะยาว (long-term memory) สามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเอง และมีประสบการณ์ติดตัวผู้เรียนตลอดไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษจากการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)
2. ความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.5 หลังจากได้ร่วมการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน เลือกโดยวิธีแบบเจาะจงปฏิบัติการสอน ณ โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงษาอุปถัมภ์ จ.ลำพูน และโรงเรียนอนุบาลเกาะคา จ.ลำปาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมแบบเชิงรุก จำนวน 4 แผน ๆ ละ 2 คาบ ได้แก่ กิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบภาษาอังกฤษ กิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทานพื้นบ้าน นิทานอีสป และการเล่านิทาน กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก และกิจกรรมการบรรยายผ่านการนำเสนองาน โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ โดยนำตารางกำหนดเนื้อหาและบทเรียนจากการหาคุณค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ภาคทฤษฎีก่อนเรียน และหลังเรียนชนิด 4 คำตอบ จำนวน 60 ข้อ 60 คะแนน โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหาคุณค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษากระบวนการ เทคนิคการสอนการ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติจริง ที่มีความหลากหลายที่ผู้เรียนทำงานเดี่ยวและทำงานเป็นทีม ยกตัวอย่างเช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การระดมพลังสมอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิด อภิปรายและนำเสนองานร่วมกัน แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และ วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง ทั้งยังผสมผสานกับสื่อการสอนที่เป็นสื่อที่ทำด้วยมือ และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมแบบเชิงรุก นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบภาษาอังกฤษ กิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทานพื้นบ้าน นิทานอีสป และการเล่านิทาน กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก และกิจกรรมการบรรยายผ่านการนำเสนองาน

3. นำแบบทดสอบวัดประเมินผลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียน และหลังเรียน แล้วจึงนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test for dependent samples

2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของลิเคิร์ต (Likert's method)

ผลการวิจัย

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคะแนนสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 29.70, S.D. = 5.17) และหลังเรียน ($\bar{X}$ = 52.20, S.D. = 2.74) แม้ว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนในภาพรวมร้อยละ 49.50 อยู่ในค่าระดับคะแนนตก แต่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนในภาพรวมร้อยละ 87 อยู่ในค่าระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนของค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีผลสัมฤทธิ์ของค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 22.50

2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากิจกรรมการที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.48) และกิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.52) ในขณะเดียวกันที่กิจกรรมที่จัดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการบรรยายสรุปงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษผ่านการนำเสนอ ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.71) และกิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบ ภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการสื่อสารด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดสร้างสรรค์					
	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
ก่อนได้รับโปรแกรม	10	29.70	5.17	9	12.84*	.000
หลังได้รับโปรแกรม	10	52.20	2.74			

*p<.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคะแนนสูงขึ้น สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังเรียนสูงขึ้น คะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 29.70, S.D. = 5.17) และหลังเรียน ($\bar{X}$ = 52.20, S.D. = 2.74) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังจากได้ร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กล้าแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้นในการออกเสียงภาษาอังกฤษ	4.30	0.82	มาก
2. ใช้จินตนาการมากขึ้นในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.50	0.53	มาก
3. กล้าแสดงออกในการแสดงท่าทางจากงานวรรณกรรม	4.30	0.67	มาก
4. มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.20	0.42	มาก
5. มีความริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.40	0.52	มาก
6. ส่งเสริมให้มีทักษะกระบวนการคิด เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง และ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.40	0.84	มาก
7. เกิดความตระหนักเห็นถึงคุณค่าที่สะท้อนในด้านต่างๆ ผ่านงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษ ได้แก่ ด้านสังคม ประเพณี ภูมิศาสตร์ ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม รูปการใช้ภาษาอังกฤษ และความเชื่อ เป็นต้น	4.00	0.82	มาก
8. มีความสุขและเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ	4.50	0.71	มาก
9. มีองค์ความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานและชีวิตประจำวันมากขึ้น	4.20	0.79	มาก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
10. กิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม การสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.40	0.52	มาก
11. กิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี เป็น กิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.60	0.52	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการ สื่อสารภาษาอังกฤษ	4.70	0.48	มากที่สุด
13. กิจกรรมการบรรยายสรุปงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษผ่านการ นำเสนองาน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.50	0.71	มาก
14. ภาพรวมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	4.30	0.82	มาก
รวม	4.38	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กิจกรรมการที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.48) และกิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.52) ในขณะเดียวกันกิจกรรมที่จัดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการบรรยายสรุปงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษผ่านการนำเสนองาน ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.71) และกิจกรรมโปสเตอร์ ถาม-ตอบภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.52) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจตามเกณฑ์รวมไม่น้อยกว่า 3.50

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังจากการเรียนรู้การใช้รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การวิจัยการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้น ในการใช้รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมเชิงรุก เป็นรูปการเรียนรู้ที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ได้ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และได้ฝึกการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษอย่างมีอิสระเต็มที่ โดยผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ผู้สอนได้ออกแบบขึ้น ได้แก่ กิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี และกิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก ซึ่งมีความแปลกใหม่ที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยจุดเด่นของการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ประการแรก เป็นกลยุทธ์การสอนแบบมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาหลักสูตร ประการที่สอง การเรียนรู้

เชิงรุก ให้อำนาจกับผู้เรียนในการวิเคราะห์ข้อมูล การอธิบายวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างองค์ความรู้ ประการที่สามดึงดูดผู้เรียนให้สามารถวิเคราะห์ ข้อมูลรอบตัวในบริบทของอิทธิพล ภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์ และประการสุดท้าย สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน (collaborative action) โดยใช้การวิเคราะห์ของตนร่วมกับสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถนิตา หวานคง (2559) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีเหตุผล ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ กระบวนการ มีความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ครูต้องมีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการทำงานร่วมกัน เช่น การจัดกิจกรรมโตะกลมเพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ไวยากรณ์การออกเสียงอย่างถูกต้องจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง แล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปฝึกในสถานการณ์จริง นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา กลิ่นจ้อย และวาสนา จักรแก้ว (2561) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้กับการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติสำหรับผู้เรียนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Z โดยมีจุดประสงค์ จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.50$) และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ภาพรวมหลังเรียนอยู่ในระดับคะแนนดีมาก อีกทั้งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น โดยมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้การเล่นละครหุ่นกระบอก (Puppet Show Activity) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีส่วนช่วยให้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการพัฒนาทักษะการพูดการสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสิษฐ์ พันธกล้า, ธารณา สุวรรณเจริญ, และชลลิตา แดงนารา (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 40.85$, $S.D. = 1.99$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 18.52$, $S.D. = 3.97$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักศึกษามีความพึงพอใจหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยปัญหาก่อนเรียนภาษาอังกฤษนั้น มีหลายปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนหลายคนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารหรือทำงานได้จริง ปัญหาหลักที่พบได้แก่ ผู้เรียนไม่รู้จักคำศัพท์สำหรับการใช้งานจริง ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง และผู้เรียนขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำผลความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากได้ร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) มาอภิปรายผล ดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) มีกระบวนการแปลกใหม่ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนเองอย่างหลากหลาย ทำให้ผู้เรียนรู้สึกชื่นชอบและมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยเฉพาะด้าน ด้านกิจกรรมโปสเตอร์ภาษาอังกฤษ กิจกรรมการให้เสียงอ่านนิทาน อ่านเรื่องสั้น การอ่านบทกวี และด้านกิจกรรมการเล่นละครหุ่นกระบอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อใช้กิจกรรมการ

จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) จึงส่งผลให้นักศึกษาได้สื่อสารภาษาอังกฤษด้วยตนเองมากขึ้น เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในการใช้ภาษา (language use) และรู้จักกระบวนการเรียนรู้ภาษา (language learning process) ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ในรูปแบบการเรียนรู้ในห้องเรียน (อรรชนิดา หวานคง, 2559) เมื่อกล่าวถึงความพึงพอใจในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการทำงานร่วมกันนั้น ผลการวิจัยพบว่า ระดับคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก พร้อมทั้งมีระดับคะแนนความพึงพอใจในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้นในการออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีณา แยมไธ (2565) กล่าวว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น สามารถจดจำคำศัพท์ เข้าใจความหมายและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง รวมถึงมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้ จึงเห็นได้ว่าการเรียนการสอนแบบเชิงรุก จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้นและเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนได้มากกว่าการเรียนการสอนแบบ Passive Learning (การเรียนรู้แบบท่องจำ) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสิษฐ์ พันธุ์กล้า, ธารณา สุวรรณเจริญ, และชลลิตา แดงนารา (2560) จากการใช้การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู พบว่าผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของนักศึกษาวิชาชีพรู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.32) สำหรับผลการวิจัยของผู้วิจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีองค์ความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง และ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาติตพันธ์ มาตมุล และสุกัญญา เกาะวิวัฒนากุล (2561) ศึกษาทัศนคติต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณในการเรียนวรรณคดีของผู้เรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศในระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนวรรณคดี ในการช่วยพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณ โดยผู้เรียนเข้าใจและทราบถึงความหมายของความคิดเชิงวิจารณ์ญาณ นอกจากนี้ยังเห็นด้วยว่าเนื้อหาวิชาวรรณคดีมีผลต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิด เชิงวิจารณ์ญาณ โดยวิธีการสอนโดยให้แสดงบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณมากที่สุด และทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษานำแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานและชีวิตประจำวันมากขึ้นจัดอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ รัตนชนก รัตนภูมิ (2564) กล่าวคือ การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ครูมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งยังมีความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพิ่มขึ้น ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พร้อมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุปผา รื่นรวย สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ และชูศักดิ์ เอกเพชร (2563) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่าครูมีความพึงพอใจจากการฝึกอบรมในด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ส่งเสริมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ควรมีบริบทเนื้อหาใกล้ตัวผู้เรียน ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้ดี ได้แก่ งานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของผู้เรียน วิถีชีวิตชุมชนในท้องถิ่น สังคม ประเพณี วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ และครอบครัว เป็นต้น และควรมีการบูรณาการร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประยุกต์ใช้ในการสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการออกเสียง และการเขียน ควบคู่กับการคิดวิเคราะห์ ให้กับนักศึกษาวิชาชีพครู ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเสริมสร้างผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น

2. ควรศึกษากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อพัฒนาการสื่อสารด้านการสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษ ผู้สอนมีเทคนิคการสอนในการแสดงท่าทางที่สอดคล้องกับบทบาทพฤติกรรมของตัวละครในงานวรรณกรรม หรือมีเทคนิคการเล่านิทานที่มีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุปผา รื่นรวย, สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ , และชูศักดิ์ เอกเพชร. (2563). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับครูในโรงเรียนประชานิคม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. สืบค้นจาก <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/761>
- ปรียาภา วังมณี. (2565). ความตระหนักในคุณค่าและทัศนคติในการเรียนวรรณกรรมภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลักสูตรนานาชาติ). *วารสารมังรายสาร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 10(1), 15-29.
- ปวีณา แยมไธ. (2565, กรกฎาคม-ธันวาคม). การประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Learning) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. *วารสาร มจร ภาษาและวัฒนธรรม*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 1(2), 29-41.
- ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. (ม.ป.ป.). *การใช้วรรณคดีในชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา*. กรุงเทพฯ: สืบค้นจาก <https://www.culi.chula.ac.th/publicationsonline/files/article2/xg4TrxQnfrMon43758.pdf>

- รัตนชนก รัตนภูมิ. (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหน้างานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 21(2), 1-3. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/eduthu/article/view/243329/170532>
- รัตนา กลิ่นจ้อย และวาสนา จักรแก้ว. (2561, ตุลาคม-ธันวาคม). การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้กับการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติสำหรับผู้เรียนกลุ่มเจนเอเรชั่น Z. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 22(4), 199-200.
- วาติตพันธ์ มาตมูล และ สุกัญญา เกาะวิวัฒนากุล. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). ทศนคติต่อการพัฒนาทักษะการใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ญาณในการเรียนวรรณคดีของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับมหาวิทยาลัย. *วารสารมังรายสาร มหาวิทยาลัยพะเยา*, 6(2), 97-111. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/mrsj/article/view/176162/125754>
- วิจิตร ศรีสอาน. (2561, สิงหาคม). *บรรยายพิเศษ การเรียนการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษในยุคไทยแลนด์ 4.0*. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. สืบค้นจาก <https://www.wu.ac.th/th/news/14259>
- อนุสิษฐ์ พันธกล้า, ธารณา สุวรรณเจริญ และชลลิตา แดงนารา.(2560, ธันวาคม). *ผลการใช้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู*. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (4), 562 - 570. สืบค้นจาก <https://research.kpru.ac.th/sac/additional.php?id=181>
- อรรชนิดา หวานคง. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 7(2), 303-313. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935/130126>
- Little Wood, William. (1983). *Foreign and second language learning: Language acquisition research and its implications for the classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.Reid,